FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN
fremsat den 22. juni 1988 *

Høje Domstol.

Mareile Aldinger og Gabriella Virgili er midlertidigt ansatte ved De Europæiske Fællesskaber, som arbejder for Det Europæiske Folkepartis gruppe (herefter benævnt »PPE-gruppen«) i Europa-Parlamentet. Deres ansættelseskontrakter, der blev underskrevet henholdsvis 8. maj 1981 og 1. april 1981 angiver Luxembourg som tjenestested. De arbejder for parlamentsudvalg, som allerede gennem flere år næsten udelukkende har holdt møder i Bruxelles.

Efter en række drøftelser i 1984 besluttede PPE-gruppens bestyrelse at overflytte en del af det personale, der arbejder for disse udvalg, til Bruxelles, herunder sagsøgerne. Aldinger og Virgili ønskede ikke — og ønsker fortsat ikke — at skifte tjenestested. De har derfor den 28. januar 1987 anlagt sag ved Domstolen med påstand om annullation *af* PPE-gruppens forskellige generelle beslutninger om at flytte de fleste af gruppens aktiviteter til Bruxelles, *af* de to individuelle beslutninger, der var rettet til Aldinger henholdsvis Virgili, hvorved de blev underrettet om de generelle beslutninger og om fastsættelse af overflytningen til Bruxelles til den 1. juli 1987, samt *af* de to beslutninger fra PPE-gruppens formand, hvorved denne bekræftede datoen for overflytningen i besvarelse af Aldingers skrivelse af 7. september 1986 og Virgilis tilsvarende skrivelse af 17. september 1986, begge stilet til gruppens generalsekretær.

Ved kendelse af 22. juni 1987 (23/87 R, Sml. s. 2841 og 24/87 R, Sml. s. 2847) udsatte Domstolen gennemførelsen af de anfægtede beslutninger, for så vidt som overflytningen af sagsøgerne til Bruxelles skulle finde sted den 1. juli 1987, indtil endelig dom i sagerne.

Parlamentet har påstået sagerne afvist. Efter Parlamentets opfattelse er skrivelserne af 7. og 17. september 1986 simple administrative ansøgninger, jfr. vedtægtens artikel 90, stk. 1, og ikke administrative klager i henhold til artikel 90, stk. 2 (der finder analog anvendelse på midlertidigt ansatte i medfør af artikel 46 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne). Hvis det er korrekt, må sagerne afvises, fordi sagsøgerne ikke forinden har indgivet administrative klager. Efter min opfattelse indeholder disse skrivelser imidlertid tilstrækkelige momenter til at betragte dem som klager i den i artikel 90, stk. 2, forudsatte betydning, og indholdet i de af PPE-gruppens formand trufne beslutninger i henhold til hans svar af 29. oktober 1986 bekræfter, at sagsøgernes skrivelser må fortolkes således. Jeg mener ikke, at sagerne i deres helhed bør afvises.

* Oversat fra engelsk.

Jeg mener imidlertid, uden at overfortolke skrivelserne, at sagsøgerne heri snarere anfægter tidspunktet for overflytningen end selve overflytningen. Formålet var at få udsat datoen. Aldinger anførte, at »det ville skabe alvorlige problemer at flytte fra Luxembourg til Bruxelles på den anførte dato«, og Virgili anmodede om, at »datoen for overflytningen udsættes«, idet hun forklarede, at »den af hende indbragte klage ikke var rettet mod selve forflyttelsen, men snarere gik ud på at opnå en tilstrækkelig frist til at løse visse familiemæssige problemer«. For så vidt sagsøgerne med de anlagte sager forsøger helt at undgå overflytning, går de ud over de i klagerne fremførte argumenter. I denne henseende bør sagerne afvises (jfr. sag 242/85, Geist mod Kommissionen, dom af 20. maj 1987, Sml. s. 2181, præmis 9).

Følgelig bør sagerne efter min opfattelse kun admitteres, for så vidt angår anbringenderne vedrørende gyldigheden af den fastsatte dato for overflytningen.

Beslutningen om at overflytte noget af personalet, herunder sagsøgerne, blev bekræftet af PPE-gruppens formand under et møde, som blev holdt den 17. juni 1986, men det blev blandt andet af sociale hensyn besluttet at udsætte gennemførelsen til juli 1987. Den 1. juli 1986 blev overflytningen igen bekræftet af PPE-gruppens formand, idet det udtrykkeligt blev anført, at »overflytningen finder sted i juli 1987 for i videst muligt omfang at tage hensyn til de pågældendes sociale problemer, navnlig i forbindelse med skolegangen«.

Det var helt klart rimeligt at forvente, at Parlamentet ville give det personale, der skulle forflyttes, en tilstrækkelig frist til at træffe de nødvendige dispositioner, og at der blev taget hensyn til personlige forhold, idet tjenestens interesser samtidig skulle tilgodeses.

På den anden side kan en midlertidig ansats ansættelseskontrakt opsiges med tre måneders varsel, og såfremt sagsøgerne var blevet underrettet om, at deres kontrakt ville blive opsagt til udløbet af denne periode, såfremt de nægtede at flytte, ville de ikke lovligt kunne gøre indsigelse herimod. Spørgsmålet om overflytning var iøvrigt allerede blevet rejst i det mindste i 1984, og personalet vidste, at de ansatte, der arbejder for parlamentsudvalgene, ville blive flyttet. Da de fik endelig meddelelse om overflytningen havde de yderligere et år til at forberede sig. Det må efter min opfattelse generelt betragtes som et rimeligt — endog meget flot — varsel.

De to sagsøgere har imidlertid anført, at de stod over for særlige vanskeligheder, som ikke blev taget i betragtning. Mareile Aldinger ventede et barn, som kun ville være fire måneder på overflytningstidspunktet, og hendes mands ansættelseskontrakt i Luxembourg ville først udløbe i begyndelsen af 1989. Virgilis mand, som var ansat på freelance-basis ved Publikationskontoret, havde de sidste fire år forsøgt at få ansættelse som tjenestemand og skulle deltage i en udvælgelsesprøve i december 1987. Disse forhold skulle tages i betragtning, men med måde og under hensyntagen til tjenestens interesser, og jeg mener ikke, at Parlamentet under disse omstændigheder var forpligtet til yderligere at forlænge fristen. Den dag måtte komme, hvor man måtte tage stilling til, om begge ægtefæller skulle forblive i Luxembourg (idet hustruen så måtte søge en

anden stilling), om de begge skulle tage til Bruxelles, eller om en af dem skulle rejse frem og tilbage hver uge mellem Luxembourg og Bruxelles.

Jeg mener ikke det er rigtigt, at man ikke tog hensyn til deres individuelle situation. Ganske vist var PPE-gruppens formands besvarelse af deres klager formuleret i generelle vendinger og behandlede ikke specielt deres personlige forhold, men det fremgik af svarene, at sagerne havde været taget op til fornyet overvejelse. De faktiske omstændigheder var allerede både mundtligt og skriftligt blevet forelagt de ansvarlige. Jeg må afvise den opfattelse, hvorefter svarene blot var en formalitet, og de individuelle tilfælde ikke var behørigt behandlet.

Sagsøgerne har under alle omstændigheder haft yderligere et år som følge af Domstolens kendelse om foreløbige forholdsregler, og jeg mener ikke, der er grundlag for at tilbagevise PPE-gruppens udtalelse, hvorefter der ikke er nogen ledig stilling til sagsøgerne i Luxembourg, selvom afdelingerne for finansielle spørgsmål og forskning er forblevet der.

Jeg mener derfor, at sagsøgte bør frifindes, og at hver part bør betale sine omkostninger, jfr. procesreglementets artikel 70.

Hvis jeg havde været af den opfattelse, at sagerne kunne admitteres, for så vidt som sagsøgerne anfægter selve overflytningen, ville jeg ikke kunne have tilsluttet mig, at angivelsen af Luxembourg som tjenestested i ansættelseskontrakterne indebar, at de ansatte aldrig kunne flyttes til et andet tjenestested. Der skulle anføres et tjenestested fra starten, men vedtægtens artikel 7 bestemmer: »1. Ansættelsesmyndigheden skal ved udnævnelse eller forflyttelse, idet der udelukkende tages hensyn til tjenstlige synspunkter..., ansætte den enkelte tjenestemand i en stilling i hans kategori eller tjenestegruppe, som svarer til hans lønklasse.« Denne bestemmelse finder anvendelse på midlertidigt ansatte, jfr. artikel 10 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte.

Selvom det måtte være at foretrække fra starten at angive tjenestestedet som »X eller et hvilket som helst andet sted / steder alt efter hensynet til tjenesten«, mener jeg ikke, at der er noget til hinder for at forlange overflytning, når der kun er anført ét tjenestested. Udvalgsmøderne har i adskillige år været holdt i Bruxelles. Overflytningen af sagsøgerne kan derfor med rimelighed hævdes at opfylde »kravet om at rationalisere Parlamentets arbejde og gøre det mere effektivt« (PPE-gruppens formands skrivelser af 29. oktober 1986 til de to sagsøgere) og at være i tjenestens interesse. Såfremt en overflytning ikke kunne accepteres, måtte Parlamentet eller sagsøgeren som alternativ opsige ansættelseskontrakten med tre måneders varsel (jfr. sag 25/68, Schertzer mod Parlamentet, Sml. 1977, s. 1729, præmisserne 25 og 38 til 40).

Dette synspunkt er efter min opfattelse helt i overensstemmelse med Domstolens dom i sag 61/76 (Geist mod Kommissionen, Sml. 1977, s. 1419); når henses til tjenestens interesser i de foreliggende sager, er det om

muligt endnu klarere end i Geist-sagen, at overflytningen er begrundet i hensynet til tjenesten.

Jeg mener derfor, at Parlamentet, selv om ansættelseskontrakterne angav Luxembourg som tjenestested, havde ret til at træffe afgørelse om sagsøgernes overflytning til Bruxelles.

Sagsøgerne har fremført følgende anbringender:

— PPE-gruppens beslutning af juni 1984 er retsstridig, idet den ikke blev truffet af den kompetente myndighed, jfr. artikel 10 i gruppens forretningsorden;

— den af PPE-gruppens bestyrelse den 10. juli 1985 trufne beslutning er behæftet med tilblivelsesmangler, da den (ifølge sagsøgerne) støttes på en urigtig udtalelse fra PPE-gruppens formand, hvorefter de berørte personer havde givet deres samtykke til overflytningen til Bruxelles, og fordi antallet af viceformænd i bestyrelsen oversteg de i PPE-gruppens forretningsordens artikel 11 angivne antal;

— PPE-gruppens formands beslutninger af 17. juni og 1. juli 1986 er ligeledes retsstridige, idet de var behæftet med tilblivelsesmangler, fordi de blev truffet af et ulovligt oprettet organ; yderligere er de udtryk for magtoverskridelse, idet formanden kun har kompetence til at gennemføre bestyrelsens beslutninger;

— den af PPE-gruppens generalsekretær den 16. juli 1986 trufne beslutning er ugyldig, da den pågældende tjenestemand har begået magtoverskridelse, for så vidt der er tale om en beslutning og ikke om en simpel meddelelse;

— den af PPE-gruppens formand den 29. oktober 1986 trufne beslutning om afvisning af sagsøgernes formelle klager er retsstridig, fordi den blev truffet uden den nødvendige kompetence og i strid med den tidligere beslutning af 16. juli 1986.

Jeg kan tilslutte mig Parlamentets opfattelse, hvorefter alene de af PPE-gruppens formand den 17. juni og 1. juli 1986 trufne beslutninger kan indbringes for Domstolen. »Beslutningen af 1984« er intet andet end en hensigts- eller principerklæring.

Beslutningen af 10. juli 1985, som også kun er en generel beslutning, har givet anledning til anbringender om fejlagtige oplysninger, for så vidt angår det berørte personales positive indstilling til overflytningen til Bruxelles. Efter min opfattelse er det imidlertid klart, at der ikke på dette tidspunkt var truffet nogen individuel beslutning, og at der altså ikke forelå nogen »akt, der indeholder et klagepunkt« imod sagsøgerne i den i vedtægtens artikel 91 forudsatte betydning (jfr. sag 124/78, List mod Kommissionen, Sml. 1979, s. 2499, 2510, præmis 5 og generaladvokat Mayras' forslag til afgørelse i de forenede sager 33 og 75/79, Kuhner mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 1677, 1702). Der skal altså ikke tages stilling til dette punkt; det samme gælder argumentet med hensyn til de »fem næstformænd«, som vedrører bestyrelsens sammensætning, skønt det

forhold, at antallet af næstformænd var blevet forhøjet fra to til fem, efter min opfattelse, indebærer, at artikel 11 må fortolkes således, at alle fem kunne deltage. Deltagelsen af fem personer i stedet for to må under alle omstændigheder give større mulighed for, at der afgives en eller flere stemmer til fordel for sagsøgerne.

Jeg finder det ligeledes klart, at PPE-gruppens generalsekretærs skrivelse af 16. juli 1986 blot er en meddelelse af en tidligere beslutning.

For så vidt angår PPE-gruppens formands beslutninger af 17. juni og 1. juli 1986, mener jeg, at artikel 10 i PPE-gruppens forretningsorden giver bestyrelsen den nødvendige kompetence til at træffe beslutninger, og at der ikke er ført bevis for de påståede mangler ved den administrative procedure.

Endelig er den af PPE-gruppens formand den 29. oktober 1986 trufne beslutning efter min opfattelse helt klart omfattet af formandskabets kompetence ifølge artikel 12 i PPE-gruppens forretningsorden.

Sagsøgerne har gjort gældende, at de anfægtede beslutninger er truffet i strid med det i Parlamentets egne dokumenter nedfældede princip, hvorefter det skal være muligt at opfylde såvel de familiemæssige som de faglige forpligtelser. Det citerede dokument henviser til den daglige afvikling af de familiemæssige og faglige pligter, uden at der tages hensyn til tjenestens krav. Det kan ikke antages, at dokumentet har forrang for Domstolens dom i sag 61/76, Geist, vedrørende overflytning fra en medlemsstat til en anden i tjenestens interesse (se ligeledes sag 69/83, Lux mod Revisionsretten, ml. 1984, s. 2447, 2463, præmis 17 og 20). Som nævnt mener jeg, at der allerede er taget hensyn til familien, hvis interesser ikke kan være afgørende.

Sagsøgerne har videre gjort gældende, at de anfægtede beslutninger ikke kunne træffes uden forudgående høring af det paritetiske udvalg. Når henses til de fremlagte dokumenter, er dette direkte i strid med bevismidlerne.

Selv om det naturligvis er ønskeligt, at overflytning sker med de berørte personers samtykke, er det til syvende og sidst tjenestens interesse, der må gå forud (jfr. sag 61/76, Geist); jeg mener ikke, at administrationens understregning af, at det er ønskeligt, at det berørte personale giver sit samtykke til overflytning, er til hinder for at foretage de anfægtede overflytninger.

Sagsøgerne har yderligere gjort gældende, at beslutningerne om overflytning blev truffet uden forudgående høring af de berørte personer, jfr. vedtægtens artikel 38. Selv om denne bestemmelse finder analog anvendelse (og jeg er ikke overbevist om, at det nødvendigvis er tilfældet i den foreliggende sag), havde sagsøgerne reelt rimelig mulighed for at fremføre deres eget synspunkt.

Endelig har sagsøgerne anført, at valget af det personale, der i henhold til de anfægtede beslutninger skulle overflyttes, ikke støttes på kriterierne om rationalisering og

effektivisering af tjenesten. Nogle udvalgsmedlemmer havde ingen assistenter i Bruxelles, mens nogle assistenter ikke havde udvalgsmedlemmer i Luxembourg. Der var måske tale om et forbigående fænomen under flytningen. Hovedformålet var en overflytning af sammenhængende personalegrupper. Efter min opfattelse kan dette anbringende derfor heller ikke lægges til grund.

Selv om Domstolen antager disse anbringender til realitetsbehandling, mener jeg, at sagsøgte bør frifindes, og at hver part bør betale sine omkostninger, jfr. artikel 70 i Domstolens procesreglement.